

nære den Anskuelse, at den nordist-sproglige Retning nu har Afkomst til at blive pleiet som et særligt Undervisningsfag. Jeg tror, at den nordist-sproglige Retning har arbejdet sig op til at indtage en saadan Stilling, at den bør have lige Ret med den klasfist-sproglige. Tager jeg til Exempel Universitetet i den Række Aar, hvort jeg har kjendt det — jeg kan regne det fra 1833 — saa er der foregaaet en overordentlig væsentlig Forandring. I 1833 var det et Særsyn, om nogen Student kjendte Rasks Rettskrivningslære, og da var det et Aar efter, at Rask var død. Hvis Noget i Aarene fra 1830 til 1840 studerede oldnordist Sprog og hvad der dermed staar i Forbindelse, saa havde han jo i Opinionen anskaffet sig det Tillægsord at være en Særting, og man ansaa ham da for en Mand, hvis Fremtid var tabt for Samfundet. Jeg tror, at Forholdet er ganske anderledes nu. Den Erkjendelse, der har udviklet sig om Betydningen af Rasks og hans samtidige Sprogvenners Fortjenester af oldnordist Litteratur i Almindelighed og dansk Litteratur i Særdeleshed, har været kjendelig nok og er fremstaaet paa mange Maader, ikke blot i Danmark, men ogsaa i de to andre nordist Riger i de sidste 10 Aar, og her ved Universitetet er det nu ikke længere noget Særsyn, at Studenter give sig af med Studiet af Oldnordist og de dermed beslegtede Sprog. Derfor man vilde tage et Skjøn over Videnskabeligheden ved Kjøbenhavns Universitet for Diebliffet, turde det nok hælde, at Udsaldet vilde blive, at Videnskabeligheden i den nordist-sproglige Retning overgaar den, der findes i de klasfiste Sprog. Jeg tror saaledes, at Universitetet, hvor vi jo nu tillige have Docenter, som give sig af med at docere nordist Filologi og nordist Sprog, meget vel vil kunne modtage Studenter, som ere uddannede i den historiske og nordist-sproglige Retning. Og dernæst anvende vi jo aarligt Pengesummen paa at uddanne den nordist Retning; thi vore Museer her i Kjø-

benhavn, hvad ere de Andet end en Skole for Livet til at blive uddannet i nordist Sprog og Historie, i nordist-historisk Retning? Anse vi ikke vore Museer for at være et af vore nationale Mindesmærker, et af vore Mindesmærker, der skal omtales med udmærket Agtelse i Udlandet? Jeg skulde mene, at det Forslag, som Folkethinget har vedtaget ved anden Behandling, vil, naar det bliver rigtigt gennemført og pleiet, føre til en endnu større national Udvikling end den, vi tro at kunne skaffe os igjennem vore Museer og de Foredrag, som de nordist Docenter og nordist Videnskabsmænd holde. Og nu vore Folkehøiskoler, som vi begyndte at ytere Pengene til kort efter deres Oprettelse, for omtrent 20 Aar tilbage. Dengang ansaa man det ogsaa for meget farligt at begynde paa den Slags Indretninger; men er det ikke Regjeringen, som holder i sin Haand og leder denne Retning? Er det ikke Regjeringen, der skal ansætte Lærerne ved den nordist-sproglige Skole ligesaa vel som ved de klasfiste Skoler? Og det bliver da Regjeringens Sag at finde saadanne Ledere for Undervisningen, at man kan være vis paa, at der ikke finder Udsketelser Sted. Man siger, at Skolerne ville blive tomme, at Ingen vil finde sin Regning ved at gaa den Vej, der her aabnes. Velan, hvis de Herrer, der ere Forslagets Modstandere, tro derpaa, vil jo Erfaringen snart blive færdig med den Indretning, som man agter at kalde tillive. Men i den Omstændighed at det er en frivillig Sag, om Noget vil indtræde i den nye Afdeling, ligger efter min Mening et tilstrækkeligt Bærn imod alle de farlige Følger, som man siger ville følge deraf. Dersom Undervisningen bliver forseilet, da er det jo Bedkommendes egen Sag; dersom En ved at blive Student igjennem en saadan Skole ikke opnaar, hvad der attraas, saa bliver det jo Noget, han maa skrive paa sin egen eller sine Betlederes Regning, og det er jo hverken mere eller mindre, end at, naar En, der nu er udgaaet fra Latinskolen og bliver